

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 201002384-/EES
Vår ref: 10/00149-5
Dato: 14.09.2010

Høringssvar om tilpassing av supplerende stønad til pensjonsreforma

Generelle kommentarer

KIM viser til ovennevnte høringssak fra Arbeidsdepartementet. Saken gjelder forslag til lovendringer i forhold til ordningen med supplerende stønad til personer med kort botid i Norge.

I inneværende oppnevningssperiode vil KIM rette særlig fokus på likeverdige offentlige tjenester og rettighetsarbeid. Denne saken gjelder offentlige ytelser som i hovedsak berører innvandrerbefolkningen og gjelder økonomiske problemer hos eldre innvandrere som har kort botid i Norge.

For KIM vil det sentrale spørsmål være om sikring av et verdig minstinntekt hos alderspensjonister i innvandrerbefolkningen bygger på samme lest som for andre aldrspensjonister.

KIM vil bemerke innledningsvis at departementets høringsnotat hadde en svært tung språklig utforming. Den gjorde innholdet i forslagene vanskelig tilgjengelig. Videre viser KIM til "Veileder om utredning av likestillingsmessige konsekvenser knyttet til personer med innvandrerbakgrunn samer og nasjonale minoriteter" (som kan lastes ned fra ADs nettsider). Veilederen tilsier at når reformer foreslås på samfunnsområder der etniske minoriteter har dårligere levekår eller lavere grad av deltakelse, *skal* det utredes bl. a.: hvem og hvor mange er berørt, hva konsekvensene er for etniske minoriteter, indirekte konsekvenser og alternative løsninger. Ingenting av dette er etterfulgt i høringsnotatet.

Kommentarer til forslaget

Ordningen med supplerende stønad ble innført 1.januar 2006. Den skulle sikre at personer over 67 år med liten eller ingen pensjon fra folketrygden, i samlet inntekt skulle få full minstepensjon ved pensjonsalder. Det betyr at personer med kort botid og få opptjente pensjonsrettigheter, får supplert sin pensjon slik at de når opp til minstepensjon – eller hvis de ikke har rett til trygd i det hele tatt, får hele sin pensjon fra supplerende stønad.

Fra 1.januar 2011 er regelverket for alderspensjon endret slik at det er anledning til å ta ut fleksibel alderspensjon. Det betyr at man kan ta ut alderspensjon fra 62 år, men den årlige alderspensjonen blir mindre når den blir tatt ut tidligere enn 67 år, og at de som velger å arbeide etter fylt 67 kan få enda høyere pensjon når de pensjonerer seg. Mekanismen som benyttes for å gradere satsene er levealderjusteringen: Den handler om hvor mange år som den totale

alderspensjonen forventlig skal fordeles over. Tar du ut pensjonen i 62 års alder, fordeles beløpet over flere år enn om du venter til fylt 70 år.

Intensjonen med reformen er å gi arbeidstakere større valgfrihet på når de skal ta ut alderspensjonen og samtidig å stimulere til at flere velger å arbeide lengere.

KIM konstaterer at forslaget som foreligger her er ikke et forslag om å tilpasse supplerende stønad til *intensjonene* i den nye fleksibel pensjonsordning, men et forslag om regelendring som tillater å videreføre dagens ordning *uten endringer*.

Personer med lang botid i Norge vil kunne ta ut pensjonen helt eller delvis fra fylt 62 år, men vil få en større pensjon om de venter til fylt 70. Derimot vil personer med kort botid i praksis *måtte* vente til fylt 67 år for å ta ut pensjonen, vil *ikke* kunne velge delvis pensjon, og vil *ikke* få bedre uttelling om de venter med å ta ut pensjonen til fylt 70 år.

Høringsnotatet forsøker ikke å drøfte ulike modeller for å tilpasse supplerende stønad til den fleksible pensjonsmodellen. Så langt KIM kan se har departementet kun vurdert endringer som tillater å beholde dagens relativt strenge og lite fleksible ordning for supplerende stønad. Dette til tross for at de almenne pensjonsreglene har blitt mer fleksible.

KIM kan derfor ikke anbefale departementets forslag som noe annet enn en midlertidig løsning. KIM vil heller be departementet om å utrede andre alternativer som kan gi personer med kort botid større valgmulighet for når pensjonen kan tas ut, men samtidig kan gi økonomiske insentiv om å bli lengre i arbeidslivet.

Med vennlig hilsen

Anita Rathore
Utvalgsleder, KIM

Saksansvarlig:
Steven Meglitsch
Seniorrådgiver